

PRIMORSKI DNEVNIK

Plačana v gotovini - Cena 70 lir
za pošto i gruppo

Leto XXV. Št. 217 (7411)

TRST, četrtek, 18. septembra 1969

NAPET SOCIALNI POLOŽAJ V FRANCJI

Po zmagi s podporo vse desnice predsednik Pompidou grozi delavcem

Velike stavke v Franciji so ohromele ves železniški promet - V Parizu so začeli stavkati uslužbenci metroja - Tudi sindikat šolnikov grozi s stavko

PARIZ, 17. — Vsa francoska desnica se je včeraj v parlamentu okrog vlade po programskem govoru, ki ga je imel predsednik vlade Delmas, v katerem je obrazložil »socialno politiko vlade« po predhodnem govoru. Predsednik vlade je po programskem govoru postavil na glasovanje zaupnico vladi. Od 462 prisotnih poslancev je za vlado glasovalo 369, proti 85, 8 pa se jih je vzdržalo. Po glasovanju so za vlado glasovale vse ostale desničarske skupine.

V zvezi s to zmago je predsednik Pompidou danes izjavil, da francoska vlada ne bo trpežnega poskusa izkoriščanja socialne napetosti in skrajšala prevratniške nereda. V Parizu je danes izjavil, da se je to »opozorilo« predsednika republike nanašalo na izjave glavnega tajnika vlade Seguyja, ki je bil drugi izjavil, da bo vlada izkoristila napetosti in skrajšala prevratniške nereda.

Predsednik Pompidou je poudaril, da je prepričan, da delavci ne bodo izkoristili zmage, ki jo bodo dosegli v politični smotri, ki ni nič skupnega z delavskimi komuni. Pompidou je dejal, da bo vlada preprečila z vsemi sredstvi, ki ji bodo na voljo, da se ne bi zgodilo, da bi obstoječi republikanski red.

Glasnik francoske vlade Leo Ha je danes komentiral izjave predsednika republike in poudaril, da se bo demokratična oblast postavila vsaki prevratniški dejavnosti.

V zvezi z nezadovoljstvom, ki vlada med velikimi podzavljanimi delavci v Franciji, je predsednik Delmas dejal, da bo vlada postavila na glasovanje zaupnico vladi. Predsednik Delmas je dejal, da bo vlada postavila na glasovanje zaupnico vladi. Predsednik Delmas je dejal, da bo vlada postavila na glasovanje zaupnico vladi.

Vse te stavke so danes skoraj popolnoma paralizirale Pariz. Zaradi pomanjkanja javnih prevoznih sredstev so Parizani in okoliški prebivalci krožili po mestu z avtomobili, kar je povzročilo izredno zastoje. Zaradi pomanjkanja javnih prevoznih sredstev so Parizani in okoliški prebivalci krožili po mestu z avtomobili, kar je povzročilo izredno zastoje.

OB ZAKLJUČKU DEL NA VELIKEM JEZU

Tito in Ceausescu se bosta sestala pri Železnih vratih

Predsednik izvršnega sveta Mitja Ribičič je sprejel zunanjega ministra Indije, podpredsednika Libanona in ministra za gospodarstvo Sudana. Sestanek carinskih uprav Jugoslavije in Italije

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 17. — Predsednik Socialistične republike Jugoslavije Josip Broz Tito je danes sprejel zunanjega ministra Indije, podpredsednika Libanona in ministra za gospodarstvo Sudana. Sestanek carinskih uprav Jugoslavije in Italije.

Srednja akcija neuvrščenih držav je bila poleg vprašanja o dvostranskem odnosu glavna tema razgovorov. Predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič je s podpredsednikom vlade republike Libanona Masimom Maldalanijem. Podpredsednik libanonske vlade se je o dvostranskem odnosu in posebno o gospodarskem sodelovanju, podrobnosti razgovorjal tudi s podpredsednikom zveznega izvršnega sveta Ali Sukrijem.

Pomembnejši del razgovora Mitja Ribičič z ministrom za narodno gospodarstvo in za zunanje zadeve Sudana Miredamijem je bil posvečen dvostranskim vprašanjem, posebno gospodarskemu sodelovanju med Jugoslavijo in Sudanom. Pri tem je bila obojestransko izražena želja po napredku gospodarskih odnosov. O konkretnih oblikah sodelovanja se je Miredamij razgovorjal z zastopniki posameznih jugoslovanskih podjetij na zagrebškem velesestanku.

Na vabilo Združenja borcev za svobodo in demokracijo Poljske je odpravila danes v Varšavo delegacija Zveznega odbora zveznega združenja borcev narodnosvobodnih bojev Jugoslavije. Delegacija se bo v Varšavi udeležila 4. kongresa Združenja borcev za svobodo in demokracijo in odkritja spomenika na Majdaniku in Zabranu, med katerimi bo med drugim obeležena obletnica napada Hitlerjeve Nemčije na Poljsko.

Na sestanku delegacij carinskih uprav Jugoslavije in Italije, ki se je pričel danes v Opatiji, je bilo ugotovljeno, da je bil od lanskega sestanaka v Rimu dosežen pomemben napredek v sodelovanju med upravama in poudarjena potreba usklajevanja delovnega časa na obeh prelohih za blagovni promet.

Anketa v ZDA o odnosih s SZ

NEW YORK, 17. — Ameriški zavod »Harris« je napravil anketo med Američani v zvezi z odnosi med ZDA in Sovjetsko zvezo. 83 odstotkov anketiranih oseb podpira sporazum med ZDA in Sovjetsko zvezo za mir na Blaznem vzhodu; 79 odst. želi, da bi prišlo do bolj-ših izmenjav in zlasti izmenjav študentov med dvema državama; 74 odst. meni, da lahko Sovjetska zveza in ZDA preprečita, da bi Kitajska začela vojno; 72 odst. želi, da bi prišlo do sporazuma med dvema državama za omejitve protiraketnega sistema. Anketa je torej ugotovila, da je veliki del prebival-

Izvoljeni podpredsedniki glavne skupščine OZN

NEW YORK, 17. — Na glavni skupščini OZN so danes izvolili 17 podpredsednikov zasedanja. Med njimi je pet stalnih članov Varšavskega paktu. Za zahodno Evropo sta bila izvoljena predstavnik Luksemburga in Danske, za vzhodno Evropo pa je bil izvoljen predstavnik Jugoslavije.

Predsedniški urad glavne skupščine OZN, ki ga sestavljajo predsednik gospe Brooks, podpredsednik in predsednik sedmih plenarnih komisij, se bo sestel danes zvečer, da sestavi predloge za dnevni red zasedanja.

MENDA JE PRIŠLO DO RAZLIČNIH MNENJ

Včeraj medministrska seja o perečem sindikalnem položaju

Sestanek Confindustrie Severne Italije - Seja vodstva PSU

RIM, 17. — Predsednik vlade Rumor je danes sklical svoje nekatere ministrov, na kateri so razpravljali o sindikalnem položaju. Na seji so bili prisotni ministri: za proračun Caron, za zgradbo Colombo, za delo Donat Cattin, za industrijo Magri in za državne zadebe Malfatti.

Minister za delo je imel daljše poročilo, v katerem je obrazložil obstoječi položaj. Nato je minister za proračun Caron izjavil, da gre za »človeško« obsežnost položaja v zvezi z možnostjo reševanja sindikalnih sporov.

Iz zelo skopih poročil o tem medministrskem sestanku izhaja, da med odgovornimi ministri ni polne-

ga soglasja in bo verjetno prišlo še do nadaljnjih sestankov.

Danes je prišlo v Milano do prvega širšega zasedanja Confindustrie za severno Italijo, kateremu je predsedoval podpredsednik Zveze industrijev dr. Borletti. Po sestanku so izdali daljše poročilo, v katerem izražajo začudenje delodajalcev zaradi stališča sindikatov, ki so proglasili vrsto stavk in to menda še pred začetkom pogajanj za obnovitev delovnih pogojev. Uradno poročilo je napravljeno zelo oprežno in po nekaterih vestih priča o različnih mnenjih, ki so prišla do izraza med raznimi člani združenja industrijev. Vsi očitno niso soglasni s splošno linijo Confindustrie, da naj bi z zelo ostrimi ukrepi odgovorili sindikatom in da naj bi priveli sindikalni položaj do najhujših sporov. V poročilu je tudi rečeno, da gre za pogajanja o delovnih pogodbah, ki se niso zapadle.

Vodstvo KPI je sporočilo, da so odložili sejo, da omogočijo najvidnejšim predstavnikom stranke, da se udeležijo pogrebnih svečanosti preminulega Santija.

Danes se je sestalo vodstvo PSU, ki je obravnavalo dve pomembni vprašanji: odnos stranke do ustanovitve države in lokalnih ureditev ter razdelitev mest v strankinem vodstvu. Glede prvega vprašanja so sprejeli formalno oster resolucijo, ki zahteva, da pride do jeseni do volitev v lokalne uprave in nato spomladi do volitev v državne svete. Vendar pa so pustili odprta vprašanja, da do vprašanja ne predstavljajo razloga za razbičje vladne koalicije.

Izvršni odbor PSU je soglasno sklenil, da se predlaga poslanca Tanassija za predsednika centralnega komiteja. Ustanovljen je bil tudi urad, za katerega bo odgovarjal Preti in ki bo razdeljen na štiri sektorje: za gospodarska vprašanja bo odgovarjal Romita, za socialno varstvo Righetti, za šolstvo prof. Orsello in za kulturo dr. Ruggero. Upravni urad so poverili poslancu Amadeju, lokalne

Obnovitev stikov med ZDA in ZAR

Močan spopad med egipčkim in izraelskim topništvo

KAIRO, 17. — Medtem ko v New Yorku napovedujejo sestanke zunanjih ministrov štirih velesil, ki so prišli na zasedanje glavne skupščine OZN, na katerem bodo razpravljali o položaju na Blaznem vzhodu, se spopadi ob Sueškem prekopu nadaljujejo.

Vojaški predstavnik v Kairu je danes izjavil, da so izraelska letala poskusila napasti egipčanske postojanke pri Ras Zaafarani na zahodni obali Sueškega zaliva in da jih je egipčanska protiletalska obramba zavrnila. Vojaški predstavnik je poudaril, da je ta napad sledil ostru topniškemu dvoboju ob Sueškem prekopu, ki je trajal vso preteklo noč. Danes zjutraj so egipčanski topničarji obstrlevali izraelske položaje na Rabatu. Zunanji ministri na bi se sestali v New Yorku, kamor so odpotovali na zasedanje glavne skupščine OZN.

Iz New Yorka je prišla vest, da se bosta prihodnji teden sestala zunanji ministri ZDA in ZAR. Britanija, ZDA in Francija v zvezi z začetkom pogajanj za izboljšanje prometnih zvez med zahodnim in vzhodnim Berlinom ter med Zahodno in Vzhodno Nemčijo. V teh krogi menijo, da se sovjetski odgovor sklicuje na izjave, ki jih je v tem pogledu dal sovjetski zunanji minister Gromiko, 10. julija letos.

POGREB SINDIKALNEGA VODITELJA FERNANDA SANTIJA

Fernando Santi

Ob krsti pokojnika poudarjena enotnost delavskega razreda

PARMA, 17. — Danes so v Par- mi z izredno občutenimi svečanostmi pokopali bivšega tajnika CGIL ter vodilnega predstavnika socialistične stranke Fernanda Santija, ki je preminil v ponedeljek zvečer v bolnišnici v Parmi. Pogreba so se udeležili najvišji predstavniki vlade, politične osebnosti, sindikalisti in na tisoče delavcev.

Zalni spoved je krenil ob 17. uri na čelu je bil venec predsednika republike Saragata, nato pa zastave občin, sindikalnih organizacij ter strank. Krsto s posmrtnimi ostanki preminulega političnega delavca so nosili člani socialistične stranke. Takoj za njo je šla soproga Marija, sinova Peter in Pavel, sestra ter družinski prijatelji.

Za njimi je otvoril žalni spoved predsednik poslanske zbornice Per- tini, minister za delo Donat Cat- tin, poslanci De Martino, Mancini,

Bertoldi in Mosca. Sledili so pred- stavniki KPI, ki jih je vodil poslanec Ingrao, PSIUP s Vecchiotti- jem na čelu, predstavniki CGIL No- vella in Lama, tajniki federacije socialistične stranke Parme, Reg- gio Emilije, Modene in Piacenze. Zalnemu sprevodu se je pridru- žil Pietro Nenni, ki ga je spremlja- la hčerka Giuliana. Prisotni so bili tudi številni predstavniki dru- gih strank, prijatelji, ter njegovi ožji sodelavci.

Na Trgu Garibaldi so imeli krat- ke govore za CGIL Lama, za CISL Scallia in za UIL Dalla Chiesa, ki so vsi govorili o nujnosti enotne- ga sindikata in ki so ugotovili, da se je preminuli sindikalni voditelj Santi vse življenje boril za enot- nost delovnih ljudi. Nato so spre- govorili: Vecchiotti za PSIUP, In- grado za KPI in Gabaglio za ACLI.

De Martino je imel daljši žalni govor, v katerem je orisal osnov- ne etape življenja Santija kot sin- dikalista in kot človeka socialistič- ne stranke. Orisal je trdil leta in- transtva, ko je moral Santi presta- jati žrtve vseh vrst. V svojem živ- ljenju je zapustil globoke sledo- ve v sindikalnem gibanju, kjer je skupaj s svojim velikim tovarišem Di Vittorio izrazil zahteve pro- letariata ter željo vseh delavcev po enotnosti.

De Martino je nadaljeval, da je Santi vedno imel v stranki vodil- ne vloge in da je bil njegov pris- pevek zelo pomemben. Bil je med redkimi ljudmi, ki je razumel zgo- dovinsko vlogo socialistične stranke in nujnost enotnosti vseh de- lavcev. Svoj govor je zaključil, da so delavci o njem vedno govorili: »da je njihov« in da »mu lahko zaupajo«. Ti tako opemirni stav- ki so bili prav v teh dneh izreče- ni od milijonov delavcev in pred- stavljajo tudi najvišji izraz soza- lja, ki mu jo izreka socialistična stranka: »Tebi smo lahko vedno zaupali!« De Martino je nato še dejal, da so pred nekaj meseci ob- žalovali izgubo tovariša Brodolini- va, ki sta ga s Santijem povezo- vale tesne vezi solidarnosti.

Po želji preminulega Santija, ga bodo dokončno pokopali v Cremo- ni. Pokojni je zapustil politični te- stament, ki ga do sedaj še niso objavili.

PRAGA, 17. — Agencija ČTK je sporočila, da se je včeraj zvečer vrnil iz Moskve predsednik češ- koslovaške vlade Černik. V zvezi s tem obiskom je bilo mnogo ugibanj, saj so govorili, da je obravnaval predvsem gospodarska vprašanja. Govor pa je tudi bil, da je šlo za spremembe češkoslovaškega vod- stva.

BRUSELJ, 17. — Belgijska narod- na banka je sporočila, da bo z lu- trinjskim denarjem povisala obrestno me- ro od 7 na 7,5 odstotka.

POLOŽAJ V JUŽNEM VIETNAMU

Ameriški helikopter ubil sedem civilistov

Na ukaz južnovietnamskega častnika je helikopter začel streljati na skupino vaščanov

SAJGON, 17. — Oboroženi heli- kopter ameriške vojske je danes streljal na skupino civilistov in jih sedem ubil, sedemdeset pa rani. Kot poroča ameriško vojaško po- jevljstvo v Sajgonu je helikopter za- čel streljati na civiliste na ukaz po- veljnika neke južnovietnamske e- note, ki so jo poslali na področje Bac Lieu, 193 km južnovzhodno od Sajгона, kjer naj bi se nahajala tudi neka partizanska skupina. Po- ročilo pravi, da so vojski nenado- jaske poveljstvo sporočila, da so imeli ameriški vojski 15 mrtvih in 25 ranjenih, partizanov pa je padlo 23, pravi poročilo, predvsem med umikom.

Dva sajgonska častnika sta danes objavila vest, da so aretirali neke- ga kapetana posebnih južnovietnam- skih oboroženih sil in nekega funk- cionarja preiskovalne službe v ob- tožbo, da sta do smrti mučili ne- katere osebe. Dogodek se je pri- četel pred petimi meseci. Obtožena sta aretirala 50 »sumljivih oseb«, med njimi tudi nekatere vojsake, ki so jih sumili, da so »epovezani s partizani«. Nekateri od njih so v zaporu preleteli do smrti.

Iz New Yorka poročajo, da je južnovietnamski glavni minister Van Nam poslal glavnemu tajniku OZN U Tanu poslanico ob otvoritvi glavne skupščine OZN, v kateri pravi med drugim, da sajgonska vlada želi napraviti konec vojni v Vietnamu na miren način. V posla- nici južnovietnamski zunanji mini- ster ponavlja predloge njegove vla- de, ki jih je osvobodila fronta je- zavrnila in v katerih se govori o »svobodni izbiri vietnamskega ljud- stva«, hkrati pa sajgonska vlada zavrzuje katekole stike z osvobo- dno fronto in vedno bolj krepi svoje oborožene sile.

Predstavniki delegacije časne re- volucionarne vlade Severnega Viet- nama je danes v Parizu, v zvezi z Nixonovim sporočilom, da bodo umaknili iz Južnega Vietnama 35 tisoč ameriških vojakov, izjavil, »da je to samo manevar, da bi pom- ril ameriško in svetovno javno mnenje«. Predstavniki je poudaril, da časna revolucionarna vlada zahteva umaknitev vseh vojakov ZDA iz Južnega Vietnama. Podob- no stališče je zvezela danes tudi severnovietnamska delegacija v Pa- rizu. Njen predstavnik je dejal, da severni Vietnam zahteva umik vseh ameriških čet.

V Washingtonu pa je minister za vojsko ZDA Melvin Laird izjavil, da bodo v zvezi z umikom 35 tisoč vojakov iz Južnega Vietnama odpu- stili iz vojske 20.000 vojakov. Sedaj imajo ZDA pod orožjem 3 milijone 394 tisoč mož.

Odgovor SZ trem zahodnim velesilam

LONDON, 17. — V dobro obveš- čenih krogih se je zvedelo, da je Sovjetska zveza 12. septembra od- govorila na posamezne note Velike Britanije, ZDA in Francije v zvezi z začetkom pogajanj za izboljšanje prometnih zvez med zahodnim in vzhodnim Berlinom ter med Zahodno in Vzhodno Nemčijo. V teh krogi menijo, da se sovjetski odgovor sklicuje na izjave, ki jih je v tem pogledu dal sovjetski zunanji minister Gromiko, 10. julija letos.

Danes Misasi v Zagrebu

RIM, 17. — Minister za zunanjo trgovino Misasi je danes odpoto- val v Zagreb, kjer bo jutri obiskal zagrebški mednarodni velesestank ob italijanskem dnevu na velesestanku. Sestel se bo z raznimi hrvaškimi političnimi osebnostmi in nato od- potoval v Beograd. V Italijo se bo vrnil v petek.

PREDVOLILNA KAMPANJA V ZAHODNI NEMČIJI

Nacisti so v Kasselu hudo ranili dva mladince

Neznane je streljal na skupino demonstrantov pred vilo, kjer je bil voditelj NPD Adolf von Thadden

KASSEL, 17. — Nemška policija išče neznanca, ki je včeraj zvečer streljal na skupino mladih fantov, ki so protestirali pred nekimi poslopjem v katerem se je pogovarjal s svojimi pristaši voditelj nemške nacistične nacionalne demokratske stranke Adolf von Thadden.

Nemškemu fašističnemu voditelju so namreč včeraj policijske oblasti prepovedale javno zborovanje. Zato se je Thadden odločil, da bo imel sestanke s svojimi pristaši v neki krajevni palači. Kakih sto mladincev je zvečer za namene nemškega skrajnega ter so se odločili, da bodo protestirali proti NPD.

Ko so mladinci prišli v bližino hiše ter začeli kričati protinacistična gesla, se jim je približal avtomobil, ki ga je vozil neki neznanec. Ta je planil na pločnik ter začel streljati na demonstrante. Neznane je nato šel spet v svoje vozilo ter zbežal. Strelji iz samokresa so ranili 23-letnega Lunkevitza in 19-letnega Michaela Hokeja. Oba ranjena je rešili avtomobil poljal v bližino bolnišnice, kjer se bosta morala zdraviti dalj časa.

Ostali mladinci, ki so bili pred vilo, so na to dejanje ostro protestirali in začeli razbijati šipe. Von Thadden je moral poklicati na pomoč policijo, ki mu je pomagala, da je lahko zapustil hišo s policijskim avtomobilom.

Taka protestna dejanja se dogajajo vsak dan, ko voditelj NPD hoče spregovoriti v kakem nemškem mestu. Do večjih demonstracij je prišlo tudi prejšnji teden, ko je hotel von Thadden govoriti na nekem bremskem trgu. Približno 10.000 mladincev je začelo demonstrirati ter kričati »Sieg Heils in »Nemci nacisti v našem mestu«.

V tej napeti predvolilni kampanji pa so bili tudi drugi protesti, ki jih je uprizorila napredna nemška mladina. Ta ni pustila govoriti nemškega kanclerja Kiesingerja, ker je ta izjavil, da je ponudba Sovjetske zveze za neposredno pogajanja z Zvezo republik Nemčijo nesprejemljiva, ker bi pomenila kapitulacijo za ves nemški narod. Poleg tega prečnega zunanje-političnega vprašanja se je kancler dotaknil tudi notranje politike ter izjavil, da so bile vse zadnje stavke kovinarjev in rudarjev prava sabotažna akcija nemške proizvodnje. Mladinci so začeli tudi v tem primeru vzklikati gesla kot »Sieg Heils in »Sedaj govori Hitler«.

Velika množica ljudi pa je z navdušenjem poslušala nemškega zunanje ministra Brandta, ki je obenem tudi voditelj socialdemokratske stranke. Ta je izjavil, da je sovjetska ponudba »zanimiva in konkretna« ter da bi bil prav, da bi Zveza republik Nemčija imela prijateljske odnose s SZ. Ko se je dotaknil notranje politike, je Brandt povedal, da so stavkajoči delavci imeli prav, ker so uprizorili take masovne demonstracije. Zunanji minister je tudi poudaril, da nasprotuje revalvaciji nemške marke.

Po zadnjih vestih iz Kassela poročajo, da policija išče nekega francoskega televizijskega operatorja, ki je verjetno ujel na svoj filmski trak neznanec obraz. Večina nemških voditeljev krščanske demokratske, socialdemokratske in liberalne stranke, je danes obžalovala nesramni dogodek.

Huda prometna nesreča prejšnjo noč v Turinu

TURIN, 17. — Prejšnjo noč se je zgodila v turinski okolici huda prometna nesreča. Fiat 124 je čelno trčil v neki tovornjak in pri tem so izgubili življenje tri osebe, ki so bile v vozilu.

Avtomobil fiat 124 je vozil 35-letni Giuseppe Becchio, ob njegovi strani pa je bila mlada žena Inessa Semehia, na zadnjem sedcu pa Becchijev prijatelj Tommaso

123 ITALIJANSKIH PODJETIJ RAZSTAVIJA

Danes »Dan Italije« na zagrebškem velesejmu

Za to priložnost bo prišel v Zagreb italijanski minister za zunanjo trgovino Misasi na čelu številne delegacije. Zastopana tudi tržaška podjetja

Danes, 18. septembra, bo na zagrebškem velesejmu »Dan Italije«. Ob tej priložnosti si bo ogledal razstavo novih italijanskih podjetij na jesenskem velesejmu v Zagrebu — ta je letos dosegel svoj 77. ponovitve — se je povečalo za 20 odst., saj je znašalo lani 102, letos pa 123 tržev. Med razstavljenimi prevladujejo industrijska podjetja s področja investicijskih artiklov, nekaj podjetij pa razstavlja tudi blago za neposredno potrošnjo. Prisotnih je tudi nekaj tržev iz naše države, in sicer podjetje Ampex iz Trsta, ki razstavlja razne artikule za gospodinjstvo in dom ter športne rekvizite, zlasti za kampiranje, dalje podjetje ERMES, pravi tako iz Trsta, in sicer z gradbenim materialom, nadalje družba SIS iz Pavia (Videm), ki razkazuje naprave za centralno kurjavo, podjetje Zanussi iz Pordenona z električnimi gospodinjstvi in stroji ter 16 podjetij iz videmske pokrajine, ki nastopajo v okviru skupne razstave lokalne trgovinske zbornice.

Na sedežu gospodarske zbornice SR Hrvatske na Rozeveltovem trgu bo danes ob 17. uri običajno srečanje članov mešane jugoslovanske — italijanske trgovinske zbornice. Na srečanju bodo pregledali

IZJAVE AMERIŠKIH UČENJAKOV NA TISKOVNI KONFERENCI

Na Luni obilica odpornih prvin ki so pomembne za vesoljske raziskave

Včeraj so razstavili »lunin kamen«, ki tehta okoli 1 kg — Učenci si s poletom ladje »Apollo 12« obetajo pomembnejša odkritja sestave našega naravnega satelita

NEW YORK, 17. — Na zadnji tiskovni konferenci, katere so se udeležili dr. Paul Gas, ki je geolog na vseučilišču »Columbia University« in se 7 drugih znanstvenikov, ki so proučevali sestavo luninih kamnin, je postalo očito, da je tvorba Lune zelo različna od Zemlje.

Raziskovanja kamnin, ki so jih Armstrong, Aldrin in Collins prinesli z Lune, so dokazala namreč, da so na lunini površini kemijske prvine, ki jih sicer najdemo tudi na Zemlji, toda splošni odstotek njihove prisotnosti na Luni je v določenih primerih zelo višji kot pri nas.

Učenci pa so predvsem ugotovili, da je Luna zelo stara, saj so določili starost nekaterih njenih kamnin od 2 do 3 milijarde let. Ta starost je podobna nekaterim zemeljskim tvorbam, čeprav domnevajo, da je Zemlja stara nič manj kot 4 milijarde let, se pravi kot sploh ves sončni sistem. Učenci pa upajo, da bodo s podatki, ki jih bodo dobili z nadaljnjimi raziskavami.

Prav tu pa se načena najzanimivejše vprašanje kvalitativnih odnosov glede materialne sestave med Zemljo in Luno. Da je človek poletel na naš naravni satelit, pristal na njem in se potem vrnil nazaj na Zemljo, se je treba zahvaliti predvsem uporabi nekaterih prvin, ki so zelo odporne pri trenju, ki ga povzročajo velike hitrosti ob vrnitvi vesoljske ladje na Zemljo. V to vrsto prvin spadajo med drugimi titan, krom, cirkonij in nekatere druge prvine. Vseh teh prvin pa je na Zemlji zelo malo, medtem ko jih je na Luni močeno trikrat več. To pomeni, da je človek poletel na Luno v zelo neugodnih pogojih, in da bo nadaljeval polet v vesolje, potem ko bo ugotovil izkorišča ležišča teh prvin na Luni in v zelo ugodnih pogojih.

Prvina titan se je pojavila v industrijski proizvodnji šele v zadnjih letih sprito zahtevkov vesoljske tehnologije. Gre za zelo odporno prvino, katere uporaba je bistvena za izdelavo varnostnih ščitov vesoljskih ladij. Pomisliti je treba namreč, da se pri vrnitvi na Zemljo čelna stran vesoljske ladje zelo segreje. Titan so odkrili leta 1789 v Kanadi, toda sedanje ime mu je dal mnogo let pozneje Nemec

Mitchell je odgovoril senatorju Kennedyju, da je njegov predlog spametuden in konstruktiven in da ga bo v bodoče upošteval.

Indiosci zajeli 20 družin

LIMA (Peru), 17. — Približno 20 družin, ki so živele v neki zakotni vasi ob reki Amazonki, so te dni zajeli Indiosci rodu »Remo«. Novico so sporočili trije lovci, katerim se je posrečilo zbežati in dospeti v mesto Inquitos, ki je v pokrajini Loreto, neke v južnem delu Peruja. V Lini so sporočili, da bodo pomagali ujetim družinam skupina vojakov in policijski agenti.

BRUSELJ, 17. — Belgijska policija je danes izpustila bivega kolesarskega prvaka Rika Van Stenbergena iz zapore v Nivellesu. Kolesarskega prvaka so prišli 12. septembra, ker se je ukvarjal s trgovino z mamili.

Našli so 21 potnikov letala ki je strmoglavilo v Čilu

SANTIAGO DEL CHILE, 17. — Danes so našli 21 potnikov čilškega letala, ki so ga reševalne ekipe iskale že več dni. O čilskem letalu se ni vedelo ničesar od prejšnje nedelje. Davi pa je neki helikopter izsledil letalo in takoj sporočil policijskim oblastem kraj, kjer se je to nahajalo.

Letalo je zasilno pristalo sredi velikega pragozda, zdi se, po bežnem ogledu, da je lažje poskodbano. Oblasti so zagotovile, da so vsi potniki letala živi, ne ve pa se, če je med njimi kak ranjen. Na letalu je bilo 12 otrok in nekaj žensk.

Osební avtomobil trčil v tovornjak

CASAMASSIMA (Bari), 17. — Danes se je na državni cesti št. 100 zgodila huda prometna nesreča. Približno 5 km od kraja Casamassima, blizu vojaškega pokopališča, je vozil proti Bariju osební avtomobil »fiat 600«, v katerem so bile tri osebe. Voznik avtomobila je bil 23-letni univerzitetni študent Giovanbattista Massimo, ob njem je bila njegova 44-letna teta Teresa Minuttilo, na zadnjem sedcu pa Giovanbattistova mati, 46-letna Angela Minuttilo.

V določenem trenutku je Massimo zagledal pred seboj tovornjak, ki je prihajal iz nasprotni strani in ki je bil delno na njegovem delu ceste. Trčenje je bilo čelno in neizogibno, kajti oboje avtomobila sta vozila precej hitro.

Zaradi trčenja sta Massimo in njegova teta bila pri prici mrtva, gospa Angela Minuttilo pa se bo morala zdraviti v bližnji bolnišnici dalj časa.

Na kraj nesreče so takoj prispeli karabinjerji in uvedli preskavo. Ugotovili so do sedaj, da sta oba avtomobila vozila prehitro in da se je tovornjak, katerega je upravljal 57-letni Vito Raimondi, znašel pred čelnim trčenjem nekaj metrov na nasprotni strani ceste, ker je skušal prehiteti neki drugi tovornjak, ki je vozil zaradi težkega tovora zelo počasi. Obe pokvarjeni vozili so orončili peljali v neko kavariero, kjer so na razpolago policijskim izvedencem.

Za statistiko navajamo zmogovalce vseh dosedanjih tekmovanj v plavanju, ki so bila v okviru slovenskih športnih iger.

1965
ZENSKE
33 m polj. NE — Končič Laura (Cankar) 23'1"
33 m polj. ME — Mora Francka (I. Gruden) 24'6"
33 m prsto ZE — Mužina Milena (Don Rojan) 30'2"
33 m prsto ZE — Stare Majda (Škarnperle) 25'7"
MOŠKI
33 m polj. O — Kraus Eddi (Opčine) 32'5"
33 m polj. NI — Škrap Miran (Škarnperle) 23'2"
33 m prsto MI — Kobau Marko (I. Gruden) 20'5"
66 m prsto MO — Starec Inko (Barkovlje) 56'2"
66 m prsto MO — Petelin Bogdan (I. Gruden) 52"
66 m prsto MO — Stare Edivin (Jadrani) 44"
200 m prsto MO — Stare Edivin (Jadrani) 2'55"
4x33 prsto — P. d. »Igo Gruden« (Gruden, Golemac, Pertot, Petelin) 1'19"

V treh dneh mehiške neodvisnosti: 27 mrtvih, 500 ranjenih

CIUDAD (Mehika), 17. — V dneh mehiške neodvisnosti, ki so bili med 14. in 16. sept., se je zgodilo veliko smrtnih nesreč. Nastli so 27 mrtvih in nad 500 ranjenih ljudi. Čeprav je policija pazila, da bi življenje v teh dneh potekalo v najlepšem redu, je bilo veliko samomorov, umorov in prometnih nesreč.

Prikupna angleška deklica si utirja pot v filmsko umetnost

SPORTŠPORT

11. SLOVENSKE ŠPORTNE IGRE

BALINARJI

Finalna balnarska tekma med šentjakobskim Cankarjem in basovljo Zarjo (zgoraj); nagajevanje (spodaj) igralcev Cankarja (prvi), Zarjo (drugi) in Gaje (tretji)

Nevhita, ki je davi približno ob 4.30 divjala nad Furlanijo, je tovarno popolnoma uničila. Strela je namreč zadela malo električno centralo v tovarniškem laboratoriju in pri tem povzročila hud požar. Plameni so popolnoma uničili 25 metrov dolg in 30 metrov širok paviljon, v katerem je bilo približno 15 tisoč parov čevljev, ki so jih izdelali za Nizozemsko.

Na kraj nesreče so prišli takoj videnski gasilci, ki pa niso mogli, kljub veliki požrtvovalnosti, ublažiti škode. Paviljon je namreč popolnoma uničen in tudi stroji za izdelavo čevljev niso več za nobeno rabo.

ODBOJKARJI

Igralci števčarskega moštva Brda

Juventina iz Standreža

Mladost iz Doberdoba

Ekpa iz Sovodenj

PO PLAVALNEM TEKMOVANJU NA 11. SŠI

Statistični pregled dosedanjih tekmovanj

Slovenski plavalni klub bi omogočal uvajanje najmlajših k tej panogi

Tudi letošnje plavalno tekmovanje je pokazalo, da je domača vodna elita doma ... na Krasu, Res škoda, da ni škljer v okolici Trsta plavalnega bazena, ki bi omogočal začetek sistematičnega dela tudi v plavanju. Nadenjenih fantov in deklet je res veliko, pozna pa se jim da je njihovo plavalno znanje, znanje kopalicev ne pa tekmovalcev. Slabo dihaajo, slabo udarjajo z nogami in še slabše z rokami.	ZENSKE 1966 33 m polj. O — Pavličić Tjaša (Škarnperle) 41" 33 m polj. NE — Kraus Mira (Opčine) 28'3" 33 m prsto ME — Končič Laura (Cankar) 29'3" 33 m prsto ME — Končič Laura (Cankar) 22'2" 33 m prsto ZE — Mužina Milena (Cankar) 29'5" 33 m prsto ZE — Mužina Milena (Cankar) 26'2" 4x33 m prsto — P. d. »Cankar« (Mužina, Pertot, Cepar, Končič) 1'48'6" MOŠKI 33 m polj. O — Perko Franko (Cankar) 30'4" 33 m polj. NI — Jazbec Branko (Opčine) 24'3" 33 m prsto MI — Kobau Marko (Sokol) 29'8" 33 m prsto MI — Kobau Marko (Sokol) 19'9" 66 m prsto MO — Suhadolc Peter (Opčine) 57" 66 m prsto MO — Petelin Bogdan (Sokol) 53'3" 66 m prsto MO — Petelin Bogdan (Sokol) 41'5" 200 m prsto MO — Pertot Ivan (Sokol) 2'44" 33 m prsto MI — Jazbec Branko (Opčine) 22'5" 33 m prsto MI — Starec Peter (Kontovel) 26'5" 33 m prsto MI — Kobau Marko (Sokol) 19'1" 33 m prsto MI — Suhadolc Peter (Opčine) 56'1" 66 m prsto MO — Križman Eddi (Opčine) 54'9" 66 m prsto MO — Petelin Bogdan (Sokol) 41'1" 200 m prsto MO — Pertot Ivan (Sokol) 2'44" 33 m prsto MI — Jazbec Branko (Opčine) 22'3" 4x33 m prsto — Sokol (Pertot, I. Caharija, Pertot D., Petelin) 3'02'8" ZENSKE 1969 33 m polj. — Mahne Bruna (Cankar) 36"	33 m polj. NE — Kraus Mira (Opčine) 37'5" 33 m prsto ME — Marković Zvonka (Sokol) 39'6" 33 m prsto ME — Batagelj Lilijana (Sokol) 27'8" 33 m prsto ZE — Končič Laura (Cankar) 28'6" 33 m prsto ZE — Končič Laura (Cankar) 21'7" 4x33 m prsto — Sokol (Cankar) 1'40'1" MOŠKI 33 m polj. NI — Čej Franko (Breg) 24" 33 m prsto MI — Jazbec Branko (Polet) 25" 33 m prsto MI — Jazbec Branko (Polet) 19'6" 66 m prsto MO — Starec Inko (Barkovlje) 55" 66 m prsto MO — Jazbec Branko (Polet) 57'2" 66 m prsto MO — Bladčič Franko (Sokol) 42" 33 m prsto MI — Bladčič Franko (Sokol) 29'9" 4x33 m prsto — Sokol (Cankar) 1'39'4" 66 m prsto — Sokol (Cankar) 51'1" Navedeni časi ne predstavljajo rekovtorov iger, ker so bili vsi časi boljši rezultati doseženi v polfinalih. Spremembe so naslednje: 66 m prsto MO — Petelin Bogdan (Sokol) 51'1" 1.1969 66 m prsto MO — Bladčič Franko (Sokol) 41'4" 1.1969 33 m prsto ME — Končič Laura (Cankar) 21'2" 1.1969 V ovašanju prvih mest so bili dosedaj najboljši Nabrežinci, ki so v štirih letih osvojili vsega 25 prvih mest. Sledi Cankar 15, Škarnperle 3, Jadran in Barkovlje po 2, ter Kontovel, Breg in Don Rojan po 1.
---	--	--

